

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA USPJEŠNOSTI POSLOVANJA
PODUZEĆA AD PLASTIK D.D.**

Mentor:

doc. dr. sc. Ivana Dropulić

Student:

Katarina Karin

Split, svibanj, 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
1.1. Definicija problema	3
1.2. Cilj rada.....	3
1.3. Metode rada	3
1.4. Struktura rada	4
2. RELEVANTNE ZNAČAJKE GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	5
2.1. Regulatorna financijskog izvještavanja.....	5
2.2. Temeljni financijski izvještaji.....	6
2.2.1. Bilanca	6
2.2.2. Račun dobiti i gubitka	7
2.2.3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
2.2.4. Izvještaj o novčanim tokovima	8
2.2.5. Izvještaj o promjenama kapitala	9
2.2.6. Bilješke uz financijska izvješća	10
2.3. Financijski pokazatelji poslovanja	10
2.3.1. Pokazatelj profitabilnosti	11
2.3.2. Pokazatelj likvidnosti.....	13
2.3.3. Pokazatelji solventnosti.....	14
3. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA AD PLASTIK D.D. TEMELJEM PODATAKA IZ GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	16
3.1. Opći podaci o poduzeću AD Plastik d.d.....	16
3.2. Analiza financijskih izvještaja poduzeća AD Plastik d.d.....	18
3.2.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja	18
3.2.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja	22

3.2.3. Analiza finansijskih izvještaja pomoću pokazatelja	25
4. ZAKLJUČAK	31
LITERATURA.....	33
POPIS TABLICA	33
POPIS GRAFOVA	34
POPIS SLIKA	34
SAŽETAK	35
SUMMARY	36

1. UVOD

1.1. Definicija problema

Problem ovog rada je istražiti i analizirati uspješnost poslovanja poduzeća AD Plastik d.d. na temelju analize godišnjih financijskih izvještaja za razdoblje od 2013. do 2016. godine radi projekcije budućih performansi poslovanja poduzeća.

1.2. Cilj rada

Istraživanje se provodi sa svrhom analize uspješnosti poslovanja poduzeća AD Plastik d.d. u razdoblju od 2013. do 2016. godine. Cilj ovog rada je primjenom adekvatnih metoda analize godišnjih financijskih izvještaja utvrditi financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzeća AD Plastik d.d. u današnjem poslovanju.

1.3. Metode rada

Pri analizi i primjeni određenih metoda u cilju postizanja efikasnog znanstvenog rezultata koristi se više znanstvenih metoda. Postoji niz znanstvenih metoda. Korištenje pojedine metode ovisi o vrsti i djelu istraživanja, odnosno nije svaku metodu moguće upotrijebiti za određeno istraživanje.

Prilikom izrade ovog završnog rada korištene su sljedeće metode:¹

- Metoda indukcije - podrazumijeva da se do zaključka o općem sudu dolazi na temelju posebnih ili pojedinačnih činjenica koje se obuhvaćaju dosljednom i sistematskom primjenom induktivnog načina zaključivanja. Polazi se od izučenog prema neizučenom, odnosno od većeg broja pojedinačnih pojava rade se uopćavanja. Ukratko, induktivna metoda se temelji na postupku zaključivanja od pojedinačnog prema općem.
- Metoda dedukcije - temelji se na dedukciji, odnosno na zaključivanju od općih sudova ka pojedinačnim ili ka drugim općim sudovima. Ona služi u znanosti posebice za objašnjavanje činjenica i zakona, zatim predviđanja budućih događaja, otkrivanju novih činjenica i zakona, provjeravanju hipoteza te za znanstveno izlaganje.
- Metoda analize - postupak znanstvenog istraživanja i objašnjenja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina (pojmovi, sudovi i zaključci) na njihove jednostavne sastavne dijelove i elemente i izučavanje svakog dijela (i elementa) za sebe i u odnosu na druge dijelove.

---

¹ Zelenika, R., (2000.): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, str. 323-350

- Metoda sinteze - postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem spajanja, sastavljanja jednostavnih misaonih tvorevina u složene i složenih u još složenije.
- Komparativna metoda - postupak uspoređivanja istih ili srodnih činjenica, pojava procesa i odnosa, odnosno utvrđivanja njihove sličnosti u ponašanju i intenzitetu i razlika među njima.
- Metoda studija slučaja - metoda studija slučaja je postupak kojim se istražuje neki zaseban slučaj iz određenog znanstvenog područja. Istražuje se bilo koji ograničeni problem odnosno neka karakteristična osobina određenog slučaja.
- Metoda kompilacije - je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstvenoistraživačkog rada odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka, i spoznaja. Ova se metoda, dakle, temelji na oponašanju drugih, pri čemu se često preuzimaju dijelovi tuđih radova.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od četiri poglavlja. U prvom poglavlju prikazat će se problem istraživanja, ciljevi rada, objašnjavati će se metode istraživanja i prikazivati će se struktura rada.

U drugom poglavlju govori se o zakonskim regulativama financijskog izvještavanja, također, u tom djelu prikazati će se teorijski aspekti godišnjih financijskih izvještaja (bilanca, račun dobiti i gubitka, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama kapitala, izvješće o novčanim tokovima i bilješke uz financijske izvještaja) kao i financijski pokazatelji poslovanja (pokazatelji profitabilnosti, likvidnosti i solventnosti).

Treće poglavlje završnog rada je empirijski dio u kojem se prvo navode glavne informacije o dioničkom društvu AD Plastik koji se primarno bavi proizvodnjom dijelova za automobilsku industriju i proizvodnjom proizvoda iz plastičnih masa. U njemu će biti prikazana i analiza godišnjih financijskih izvještaja AD Plastik d.d. za razdoblje od 2013. do 2016. godine. Analiza financijskih izvještaja biti će prikazana pomoću horizontalne i vertikalne analize te analize pomoću pokazatelja.

Posljednji je dio rada zaključak u kojem će se sažeto iznijeti sve što je prethodno istaknuto u radu. Završnom radu bit će pridodan popis literature koja će se koristiti prilikom pisanja rada. Na kraju rada bit će priloženi i sažetak na hrvatskom i na engleskom jeziku te popis tablica.

2. RELEVANTNE ZNAČAJKE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Regulativa financijskog izvještavanja

Zakonom o računovodstvu (ZOR)² uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupe poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnjih financijskih izvještaja i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaja o plaćanju javnom sektoru, revizija financijskih izvještaja i godišnjih financijskih izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.

Sukladno Zakonu o računovodstvu razlikujemo mikro, male, srednje i velike poduzetnike. Poduzetnike razvrstavamo ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su iznos ukupne aktive, iznos prihoda i ukupan broj radnika tijekom poslovne godine.

Financijski izvještaji su poslovni dokumenti koje su prema Zakonu o računovodstvu dužni voditi svi poduzetnici. Poduzeće sastavljanjem financijskih izvještaja daje informacije o rezultatima poslovanja te stanju imovine osobama i organizacijama unutar i izvan poduzeća. Financijski izvještaji moraju svim korisnicima pružiti realne i objektivne informacije koje su velikom broju korisnika bitne za donošenje poslovnih odluka.

Temeljna financijska izvješća prema Zakonu o računovodstvu su:

- Izvješće o promjenama kapitala (bilanca)
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- Izvještaj o novčanim tokovima
- Izvještaj o promjenama kapitala
- Bilješke uz financijske izvještaje

Poduzetnik je dužan sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI) ili Međunarodni standarda financijskog izvještavanja (MSFI) sukladno odredbama Zakona o računovodstvu. Hrvatski standardi

---

² Zakon o računovodstvu, NN, članak 1, br. 78/15

financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila priznavanja, mjerenja i klasifikacija poslovnih događaja te sastavljanja i prezentiranje financijskih izvještaja koje donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu sa ZOR i objavljuje se u Narodnim novinama. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja su međunarodni računovodstveni standardi koji su regulirani Uredbom Europskog parlamenta (1606/2002), a donosi ih Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (engl. International Accounting Standards Board - IASB).

Mikro, mali i srednji poduzetnici prema Zakonu o računovodstvu dužni su sastavljati i prezentirati financijska izvješća primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa prema Zakonu o računovodstvu dužni su prezentirati i sastavljati financijska izvješća primjenom Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja. Društva kćeri, odnosno ovisna društva koje je obveznik primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, a čije matično društvo sastavlja i prezentira konsolidirane financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, može odlučiti da svoje godišnje financijske izvještaje sastavlja i prezentira primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

2.2. Temeljni financijski izvještaji

2.2.1. Bilanca

Prema Zakonu o računovodstvu bilanca predstavlja izvještaj o financijskom položaju poduzeća. Pod financijskim položajem poduzeća podrazumijeva se stanje i struktura imovine i njenih izvora (obveze i kapital). Bilanca nam pokazuje stanje imovine i njenih izvora na točno određen dan.³

Imovina računovodstvenim jezikom naziva se aktivom, a izvore imovine (kapital + obveze) pasivom. Bilančna ravnoteža je računovodstvena jednakost o kojoj treba voditi računa prilikom sastavljanja bilance, ona glasi:⁴

$$\text{AKTIVA} = \text{PASIVA}$$

odnosno

$$\text{IMOVINA} = \text{KAPITAL} + \text{OBVEZE}$$

---

³ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 86/2015

⁴ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 86/2015

Aktiva bilance se sastoji od dvije skupine prema kriteriju ročnosti: dugotrajnu (stalna ili fiksna imovina) i kratkotrajnu imovinu (tekuća ili obrtna imovina). Dugotrajna imovina je dio ukupne imovine koji u postojećem obliku ostaje vezan za poduzeće duže od jedne godine. Kratkotrajna imovina je dio ukupne imovine za koju se očekuje da će se pretvoriti u novčani oblik u roku kraćem od jedne godine.⁵

Obveza je sadašnja obveza proizašla iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje da će prouzrokovati odljev resursa. Obveza je dužnost ili odgovornost da se postupi na ugovoreni način. Pasivu (izvore imovine) prema vlasništvu dijelimo na: vlastite izvore (kapital ili glavnica) i tuđe izvore (obveze). Prema roku dospijeća izvore sredstava razlikujemo: kratkoročne obveze, dugoročne obveze i trajne izvore (kapital ili glavnica).⁶

Bilanca daje podatke temeljene na povijesnim troškovima, a ne na tržišnim vrijednostima, zbog čega daju samo opću procjenu vrijednosti tvrtke.

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te dobit ili gubitak ostvaren u određenom obračunskom razdoblju. Račun dobiti i gubitka pruža informacije, koje su bitne za donošenje poslovnih odluka, osobama i organizacijama unutar i izvan poduzeća.⁷ Glavni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi, rashodi, dobit i gubitak.

Prihod je povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza što ima za posljedicu povećanje kapitala, osim onog u svezi s uplatom od strane sudionika u kapitalu. Priznavanje i mjerenje prihoda ovisi i o konceptu kapitala i očuvanju kapitala koje koristi poduzetnik kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.⁸

Rashodi su smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili smanjenja imovine ili stvaranja obveza što ima za posljedicu smanjenje kapitala, osim ovog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu. Priznavanje i mjerenje rashoda ovisi o konceptu kapitala i očuvanje kapitala koje koristi poduzetnik kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.⁹

---

⁵ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 86/2015

⁶ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 13, NN, br. 86/2015

⁷ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 86/2015

⁸ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 15, NN, br. 86/2015

⁹ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 16, NN, br. 86/2015

Dobit u računu dobiti i gubitka kao i prihod predstavlja povećanje ekonomske koristi, imaju za uvjet povećanje imovine te smanjenje obveza.

Gubitak u računu dobiti i gubitka kao i rashod predstavlja smanjenje ekonomske koristi.

Kod utvrđivanja financijskog rezultata važne su sljedeće relacije:

$$\text{PRIHODI} - \text{RASHODI} = \text{FINANCIJSKI REZULTAT}$$

$$\text{PRIHODI} > \text{RASHODI} = \text{DOBIT}$$

$$\text{PRIHODI} < \text{RASHODI} = \text{GUBITAK}$$

2.2.3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti sadrži stavke koje prikazuju iznose dobiti ili gubitka razdoblja, ostala sveobuhvatna dobit/gubitak prije poreza, porez na ostalu sveobuhvatnu dobit razdoblja, neto ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak, sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja, te dodatak koji popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirane godišnje financijske izvještaje.

Poduzetnici koji su obveznici primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja u sklopu sastavljanja svojih godišnjih financijskih izvještaja nisu obvezni sastavljati izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.¹⁰ Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti popunjava poduzetnik koji je obveznik primjene MSFI-a.

2.2.4. Izvještaj o novčanim tokovima

Prema Zakonu o računovodstvu ovaj izvještaj dužni su sastavljati sva poduzeća osim onih koji ulaze u skupinu malih i mikro poduzetnika.

Izvještaj o novčanim tijekovima prikazuje priljeve novca, odljeve novca i novčanih ekvivalenata tijekom obračunskog razdoblja. Novac obuhvaća novac u blagajni i banci kao i depozite po viđenju, dok su novčani ekvivalenti kratkotrajna visoko likvidna ulaganja koja se mogu u roku ne dužem od tri mjeseca konvertirati u poznate iznose novca te su podložna beznačajnom riziku promjene vrijednosti. Također u izvješću o novčanom toku prikazan je rezultat tog odnosa za određeno izvještajno razdoblje. Rezultat promjene novca može biti neto povećanje ili smanjenje novca. U Hrvatskoj se ovaj izvještaj izrađuje prema MRS-u 7.¹¹

---

¹⁰ Zakon o računovodstvu, NN, članak 19, br. 78/15

¹¹ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 78/15

Za izradu izvješća o novčanom toku mogu se primjenjivati dvije metode. Razlikujemo direktnu i indirektnu metodu. Direktnom metodom se evidentiraju svi primici i izdaci gotovine i svrstavaju u tokove poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti poduzeća. Dok pozicije izvještaja o dobiti i bilance predstavljaju stanja na računima glavne knjige, to nije slučaj s pozicijama izvještaja o novčanom toku. Kod indirektno metode u odnosu prema direktnoj, nema razlika u prezentiranju novčanih primitaka i izdataka iz investicijskih i financijskih aktivnosti. Temeljna razlika je u prezentiranju novčanih primitaka i izdataka od poslovnih aktivnosti.¹²

U izvještaju se tokovi klasificiraju prema aktivnostima, i to na tokove od poslovne aktivnosti, investicijske aktivnosti i financijske aktivnosti. Poslovne ili operativne aktivnosti proizlaze iz glavnih aktivnosti nekog poduzeća koje stvaraju prihode i utječe na visinu dobiti ili gubitka. Investicijske ili ulagateljske aktivnosti su one koje su povezane sa transakcijom dugotrajne imovine koja nisu uključena u novčane ekvivalente. Financijske aktivnosti prikazuju novčane transakcije poduzeća sa vlasnicima i transakcije s kreditorima koji posuđuju novac.¹³

2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Prema Zakonu o računovodstvu izvještaj o promjenama kapitala poduzeće je temeljno financijsko izvješće koje poduzeće treba sastavljati.

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuju strukturu vlastitog kapitala i promjene na svim stavkama vlastitog kapitala na kraju izvjesnog razdoblja u odnosu na početak razdoblja. Sastavlja se na temelju podataka iz bilance, računa dobiti i gubitka te iz podataka koji se sastavljaju posebno za tu svrhu.¹⁴

Prema MRS-u 1 u ovom se izvještaju potrebno moraju iskazati sljedeće pozicije:

- Dobit ili gubitak razdoblja
- Sve stavke prihoda i rashoda
- Učinak promjena računovodstvenih politika i isprave temeljenih pogrešaka
- Dodatna ulaganja vlasnika i visine izglasanih dividendi
- Iznos zadržane dobiti (ili gubitaka) na početku i na kraju razdoblja te promjene unutar tog razdoblja
- Usklađenje (promjene) svake druge pozicije kapitala

---

¹² Međunarodni računovodstveni standardi 7, NN, članak 15, br. 90/92

¹³ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 78/15

¹⁴ Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zagreb

2.2.5. Bilješke uz financijska izvješća

Bilješke uz financijska izvješća predstavljaju jedno od šest temeljnih financijskih izvještaja koja poduzeće prema Zakonu o računovodstvu mora sastavljati.

Bilješke sadrže dodatne informacije koje su bitne za donošenje poslovnih odluka internim i vanjskim korisnicima, a koje nisu sadržane u ostalim temeljnim financijskim izvještajima. Informacije iz bilješki se ne vide direktno iz bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o promjenama kapitala i izvještaja o novčanom toku. Bilješke nemaju zakonom utvrđenu oblik i sadržaj te ih svaki poduzetnik sastavlja sukladno svojim potrebama.¹⁵

2.3. Financijski pokazatelji poslovanja

Pokazatelj je racionalan ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos (ili omjer) s drugom ekonomskom veličinom.¹⁶ Takva analiza omogućuje nam lakše praćenje performansi tvrtke i uspješnosti poslovanja radi unapređivanja samog poslovanja.

Jedna od čestih klasifikacija financijskih pokazatelja je sljedeća klasifikacija:¹⁷

- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji zaduženosti
- Pokazatelji aktivnosti
- Pokazatelji ekonomičnosti
- Pokazatelji profitabilnosti
- Pokazatelji investiranja

Financijski pokazatelji se formiraju i izračunavaju radi pronalaženja informacija bitnih za donošenje poslovnih odluka te ovisno o vrsti odluke koja se treba donijeti stavlja se naglasak na određeni tip pokazatelja.

Postoje dvije skupine financijskih pokazatelja s obzirom na vremensku dimenziju. Jedna skupina obuhvaća razmatranje poslovanja unutar određenog razdoblja i temelje se na podacima iz izvještaja o dobiti, a druga se odnosi na točno određeni trenutak koji se podudara s trenutkom sastavljanja bilance i govori o financijskom položaju poduzeća u tom trenutku.¹⁸

---

¹⁵ Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1, NN, br. 78/15

¹⁶ Žager, K., Žager, L. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 171. str.

¹⁷ Belak, V. (2014): Analiza poslovne uspješnosti, RRIF, Zagreb, 2. str.

¹⁸ Davidson-C, S., Stickney-R, P., Weil L., (1979), Financial Accounting, Hinsdale, Illinois, The Dryden Press, p. 668.

Izračunati pokazatelji sami za sebe ne govore puno već za donošenje kvalitetne odluke o zadovoljavajućoj veličini pokazatelja potrebno je usporediti te pokazatelje sa određenim standardima.¹⁹

Najčešće korištene standardne veličine su:²⁰

- Planirani pokazatelj za period koji se analizira
- Kretanje veličine određenog pokazatelja tijekom određenog vremena u istom poduzeću
- Veličina tog pokazatelja u sličnom poduzeću koje pripada istoj grupaciji
- Prosječna vrijednosti određenog pokazatelja ostalih poduzeća koja pripadaju istoj grupaciji

2.3.1. Pokazatelj profitabilnosti

U kontekstu pokazatelja profitabilnosti ključne odnose predstavljaju dvije temeljne mjere, profitne marže i povrata na investirano.

Profitna marža ili marža dobitka je najraširenija i najviše upotrebljiva mjera profitabilnosti u menadžerskoj praksi. U omjer uzima različite vrste dobiti i ostvareni prihod. S obzirom na kategoriju dobiti najčešće se koriste.²¹

- Bruto profitna marža
- Operativna profitna marža
- Profitna marža prije oporezivanja
- Neto profitna marža
- Marža neto preostalog profita

„Bruto profitna marža je mjera koja pokazuje koliko prostora u prihodu ostaje za pokriće poslovne nadgradnje nakon što se neki proizvodi dovedu do realizacije na tržištu.“²²

$$\text{Bruto profitna marža} = \frac{\text{bruto dobit}}{\text{prihod od prodaje}} \quad (1)$$

„Operativna profitna marža pokazuje koliko bi dobitak prije oporezivanja ostvarili ako bi se poduzeće tvrtke financiralo iz vlastitih sredstava bez uzimanja kredita i različitih posudbi.“²³

---

¹⁹ Žager, K., Žager, L. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 174. str.

²⁰ Žager, K., Žager, L. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 174. str.

²¹ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 65 .str.

²² Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 65 .str.

$$\text{Operativna profitna marža} = \frac{\text{Operativni dobitak}}{\text{Prihod od prodaje}} \quad (2)$$

„Profitna marža prije oporezivanja je mjera koja omogućuje usporedbe u profinim maržama različitih tvrtki uz isključenje politike oporezivanja dobitka.“²⁴

$$\text{Profitna marža prije oporezivanja} = \frac{\text{Dobitak prije poreza}}{\text{Prihod od prodaje}} \quad (3)$$

„Neto profitna marža je najprecizniji podatak konačnih efekata od urađenog i realiziranog posla. Zato se ona u fazi planiranja nastoji što preciznije procijeniti kako bi se izbjegli iznenadni gubitci.“²⁵

$$\text{Neto profitna marža} = \frac{\text{Dobitak poslije poreza}}{\text{Prihod od prodaje}} \quad (4)$$

Marža neto preostalog profita je mjera koja odgovara na pitanje kako se isplate ulaganja dioničara u odnosu na zaradu koja se mogla ostvariti ulaganjem u alternativni posao koji nosi manje rizika. U ovom slučaju potrebno je uvesti eksterne podatke o tržišnoj cijeni kapitala.²⁶

$$\text{Marža neto preostalog profita} = \left(\frac{\text{Dobit poslije poreza}}{\text{Tržišna cijena kapitala}} - 1 \right) * 100 \quad (5)$$

$$\text{Tržišna cijena vlastitog kapitala} = \text{Glavnica} * \text{Cijena kapitala (\%)} \quad (6)$$

Povrat na investirano je mjera koja pokazuje menadžerovu efikasnost u korištenju resursa koje ima na raspolaganju. S obzirom na definicije „korištenog kapitala“ koje se koriste za izračunavanje povrata na investirano jesu:²⁷

- Ukupni kapital
- Dugoročni kapital
- Ukupni dionički kapital

„Povrat na ukupni kapital najčešće se računa iz odnosa operativnog dobitka prema ukupnoj imovini. U odnos se uzima operativni dobitak jer on sadrži i kamate plaćene na korištenje tuđeg kapitala, a korištenje tuđeg kapitala utječe na povećanje stanja aktive.“²⁸

---

²³ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 65 .str.

²⁴ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 66 .str.

²⁵ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 66 .str.

²⁶ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 67 .str.

²⁷ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 69 .str.

$$ROA = \frac{\text{Operativni dobitak}}{\text{Ukupna aktiva}} \quad (7)$$

„Povrat na uloženi dugoročni kapital računa se iz odnosa operativnog dobitka minus kamate na kratkoročne kredite prema dugoročnom kapitalu. Kamate se isključuju zbog toga što su one posljedica angažiranja tekućih izvora imovine a ne dugoročnih izvora.“²⁹

$$\text{Povrat na uloženi dugoročni kapital} = \frac{\text{Operativna dobit} - \text{Kamate na kratkoročne kredite}}{\text{Ukupna pasiva} - \text{Kratkoročne obveze}} * 100 \quad (8)$$

„Povrat na ukupni dionički kapital računa se kao odnos dobitka poslije oporezivanja prema ukupno korištenom vlastitom kapitalu.“³⁰

$$\text{Povrat na ukupni vlastiti kapital} = \frac{\text{Dobitak poslije oporezivanja}}{\text{Ukupni vlastiti kapital}} \quad (9)$$

2.3.2. Pokazatelj likvidnosti

Likvidnost se definira kao sposobnost tvrtke da u roku podmiri sve svoje kratkoročne (tekuće) obveze. Likvidnost poduzeća se može svrstati u dvije grupe:³¹

- Mjere utemeljene na odnosu između tekuće aktive i pasive:
  - a. Tekući odnos (koeficijent opće likvidnosti)
  - b. Brzi odnos (koeficijent ubrzane likvidnosti)
  - c. Radno raspoloživ kapital
- Mjere koje pokazuju mogućnost pretvaranja tekuće aktive u novac:
  - a. Broj obrtaja zaliha
  - b. prosječno vrijeme naplate potraživanja

Tekući odnos je odnos između tekuće aktive i tekuće pasive pokazuje u kojoj mjeri tekuća aktiva pokriva obveze iz tekuće pasive. Ako je tekući odnos veći od 1, to znači da je radno raspoloživi kapital pozitivan te da se može očekivati da će tekuće obveze biti pokrivene na vrijeme. U slučaju kada je tekući odnos manji od 1, znači da je radno raspoloživi kapital negativan te da se mogu očekivati teškoće u udovoljavanju tekućim obvezama. Ovaj pokazatelj bi trebao iznositi minimalno 2 jer u tom slučaju menadžment i potencijalni

---

²⁸ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 69 .str.

²⁹ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 69 .str.

³⁰ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 70.str.

³¹ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 72 .str.

kreditore mogu vjerovati da je društvo financijski stabilno s aspekta udovoljavanja kratkoročnim obvezama.³²

$$\text{Tekući odnos} = \frac{\text{Tekuća aktiva}}{\text{Tekuća pasiva}} \quad (1)$$

Brzi odnos je odnos kratkotrajne imovine umanjene za zalihe prema tekućim obvezama. Prema dobivenim podacima iz ovog mjerenja može se zaključiti kolika je sposobnost tvrtke da u vrlo kratkom roku osigura određenu količinu novca. Za koeficijent brzog odnosa ne postoji idealan odnos koji vrijedi za sve situacije već on ovisi o vrsti djelatnosti, međutim, praksa je pokazala da je njegova idealna vrijednost minimalno 1.

$$\text{Brzi odnos} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina} - \text{Zalihe}}{\text{Kratkoročne obveze}} \quad (2)$$

Radno raspoloživi kapital je razlika između tekuće aktive i tekuće pasive. Ovaj pokazatelj daje informaciju o kapitalu koji stoji na raspolaganju za udovoljavanje tekućim obvezama i neočekivanim novčanim izdacima.³³

$$\text{Radno raspoloživi kapital} = \text{Kratkotrajna imovina} - \text{Kratkoročne obveze} \quad (3)$$

Broj obrtaja zaliha je odnos između troškova za prodane zalihe i prosječnog stanja zaliha. Ovaj pokazatelj pokazuje koliko se puta tijekom godine prosječna vrijednost zaliha pretvori u potraživanja od kupaca. Poželjna je što veća vrijednost pokazatelja.

$$\text{Broj obrtaja zaliha} = \frac{\text{Trošak za prodano}}{(\text{Zalihe 1.1.} + \text{Zalihe 31.12.})/2} \quad (4)$$

Prosječno vrijeme pokazuje koliko je dana prosječno potrebno za naplatu potraživanja, odnosno pretvaranja potraživanja u novac. Poželjna je što manja vrijednost pokazatelja.³⁴

$$\text{Prosječno vrijeme naplate potraživanja} = \frac{\text{Potraživanja od kupca 31.12.}}{\text{Naplaćena potraživanja}/365 \text{ dana}} \quad (5)$$

$$\text{Naplaćena potraživanja} = \text{Prihod od prodaje} + \text{Kupci 1.1.} - \text{Kupci 31.12.} \quad (6)$$

2.3.3. Pokazatelji solventnosti

Solventnost je sposobnost tvrtke da u roku udovolji svojim dugoročnim obvezama. Likvidnost se često naziva kratkoročnom solventnosti. Najvažniji pokazatelji solventnosti su:³⁵

³² Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 73 .str.

³³ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 73 .str.

³⁴ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 76 .str.

- Omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala
- Stupanj zaduženosti
- Omjer duga i glavnice
- Odnos pokrića kamata
- Odnos dugotrajne imovine i vlasničke glavnice

Omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala pokazuje udjel dugoročnih obveza u ukupno korištenom dugoročnom kapitalu. Udjel bi trebao biti maksimalno oko 30-35%.

$$\text{Omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala} = \frac{\text{Dugoročne obveze}}{\text{Ukupni dugoročni kapital}} * 100 \quad (7)$$

Stupanj zaduženosti kao odnos ukupnih obveza prema ukupnoj aktivi pokazuje koliki se dio imovine financira iz tuđih izvora. Što je stupanj zaduženosti veći, to je veći i rizik ulaganja u društvo. Praksa je pokazala da bi gornja granica stupnja zaduženosti trebala biti 50%.³⁶

$$\text{Stupanj zaduženosti} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Ukupna imovina}} * 100 \quad (8)$$

Omjer duga i glavnice pokazuje zaduženost tvrtke u odnosu na vrijednost vlasničke glavnice. Vrijednost omjera duga i glavnice bi trebala biti minimalno 1, što znači da ukupan dug ne bi trebao biti veći od glavnice.

$$\text{Omjer duga i glavnice} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Vlastiti kapital}} * 100 \quad (9)$$

Odnos pokrića kamata predstavlja odnos između operativnog dobitka i kamata. Operativna dobit koju je poduzeće ostvarilo treba biti dostatna za podmirenje troškova kamata, što znači da bi vrijednost ovog pokazatelja trebala iznositi minimalno 1.

$$\text{Odnos pokrića kamata} = \frac{\text{Operativna dobit}}{\text{Troškovi kamata}} \quad (10)$$

Odnos dugotrajne imovine i vlasničke glavnice bi trebao imati vrijednost koja iznosi 1, odnosno 1:1.

$$\text{Odnos dugotrajne imovine i vlasničke glavnice} = \frac{\text{Dugotrajna imovina}}{\text{Glavnica}} \quad (11)$$

---

³⁵ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 71 .str.

³⁶ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, 80 .str.

3. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA AD PLASTIK D.D. TEMELJEM PODATAKA IZ GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

3.1. Opći podaci o poduzeću AD Plastik d.d.³⁷

Dioničko društvo AD Plastik najveći je hrvatski proizvođač plastičnih dijelova za automobilsku industriju. Naime, AD Plastik društvo je za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvode iz plastičnih masa. Svojom inovativnošću i kreativnošću održavaju poslovni uspjeh i teže viziji tržišnog lidera na području istočne Europe. AD Plastik ima osam tvornica u pet država (Hrvatska, Srbija, Slovenija, Rusija, Rumunjska).

AD plastik nastao je 1992. godine izdvajanjem iz bivše Jugoplastike, da bi se 1996. godine oblikovalo kao dioničko društvo pod današnjim imenom. Privatizirano 2001. godine na bazi tzv. radničkog dioničarstva te radnici postaju vlasnici jedne petine dionica svoje kompanije.

Poduzeće AD Plastik kroz svoje poslovanje stavlja naglasak na kvalitetu poslovanja, zadovoljstvu kupaca, zaposlenika, poslovnih partnera i dioničara što je još jedan razlog njihovog poslovnog uspjeha.

AD Plastik prema kriterijima Zakonu o računovodstvu uvrštavamo u velike poduzetnike. Naime, poduzeće AD Plastik ima ukupnu aktivu oko 1 milijardu kuna, prihode oko 700 milijuna te više od 1000 zaposlenika. Sukladno propisima ZOR-a ovo poduzeće primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja.

Ključne vrijednosti ovog društva su vjerodostojnost, izvrsnost, kreativnost, odgovornost i tradicija. Vođeni vjerodostojnosti čine ono što je ispravno, a ne lako i jednostavno. Izvrsnosti svojih proizvoda zadovoljavaju najveće standarde kvalitete koje pred njih stavljaju kupci. Kreativnost je nužna za stvaranje novih proizvoda i održavanju svog mjesta na tržištu. Odgovorni su za kompaniju kao cjelinu i poslovne rezultate. Dugogodišnje iskustvo koje je stvorilo tradicija temelj je budućeg uspješnog poslovanja.

Organizacijska struktura se nije bitno mijenjala tijekom poslovanja. Društva u okviru grupe su samostalna društva, a Matično društvo ih nadzire, usmjerava i podupire putem nadzornih odbora ovisnih i pridruženih društava. Matično društvo AD Plastik d.d. (Solin) sastoji se od četiri ovisnih društava ili tzv. društva kćer.

---

³⁷ Prema AD plastik d.o.o., <http://www.adplastik.hr/hr/>

Društva kćeri koja su u 100%-tnom vlasništvu matičnog društva AD Plastik d.d. su:

- AD Plastik d.o.o. – Slovenija
- AO AD Plastik – Rusija
- ZAO ADP Kaluga – Rusija
- ADP d.o.o. Mladenovac – Srbija

Proizvodnja u poduzeću AD Plastik se odvija na najkvalitetnijim strojevima Krauss-Maffei i Engel i od najkvalitetnije sirovine. Kvaliteta u autoindustriji mjeri se prema tome koliko se loših proizvoda isporuči na milijun proizvoda. AD Plastik isporučio je u 2013. godini u prosjeku samo 0,6 komada loših proizvoda, a planom je dopušteno 27. Taj podatak je potvrda iznimne kvalitete proizvoda.

Politika upravljanja ljudskim resursima usmjerena je na privlačenje najkompetentnijih zaposlenika koji će dugoročno doprinijeti održanju vodećeg tržišnog položaja u segmentu tržišta. Društvo AD Plastik u Solinu ima preko 1000 zaposlenih.

Jedan od ciljeva kvalitete ovog poduzeća je voditi brigu o očuvanju okoliša u svrhu trajnog smanjenja negativnog utjecaja na okoliš. Društvo nastoji također provoditi sveobuhvatne mogućnosti recikliranja dijelova ugrađenih u vozila nakon isteka vijeka trajanja, a sve u svrhu zaštite okoliša.

Slika 1: Logo poduzeća AD Plastik d.d.

Izvor: Internet, <http://www.adplastik.hr/hr/26-nase-tvornice/>

3.2. Analiza financijskih izvještaja poduzeća AD Plastik d.d.

Za analizu financijskih izvještaja koristit će se podaci preuzeti sa stranica Zagrebačke burze. U ovom radu analiza bilance i računa dobiti i gubitka biti će prikazana horizontalnom i vertikalnom analizom. **Horizontalna analiza** je usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka te promjena tih svota tijekom vremena (za više uzastopnih godišnjih izvještaja) u apsolutnim i relativnim iznosima.³⁸ **Vertikalna analiza** prikazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvješća u odnosu na odgovarajući zbroj. Vertikalna analiza može se primijeniti usporedno za više godina, što omogućuje usporedbe kroz vrijeme.³⁹ Analizom financijskih izvještaja pomoću pokazatelja staviti će se u odnos bilančne pozicije i pozicije u računu dobiti i gubitka. Takva analiza omogućuje lakše praćenje performansi tvrtke. Financijski pokazatelji koji će se koristiti u ovom radu su pokazatelj profitabilnosti, likvidnosti i solventnosti.

3.2.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja

3.2.1.1. Horizontalna analiza bilance

Podaci iz bilance poduzeća AD Plastik d.d. za 2013., 2014., 2015. i 2016. u obliku usporednog izvještaja namijenjenog za horizontalnu analizu prikazani su u tablici 1.

Tablica 1: Skraćena bilanca poduzeća AD Plastik d.d.

Stavke	2013.	2014.	2015.	2016.
Dugotrajna imovina	844.652.339	1.050.229.721	1.022.628.682	884.811.103
Kratkotrajna imovina	354.831.285	283.474.181	213.790.615	290.229.025
UKUPNA AKTIVA	1.318.586.716	1.396.210.674	1.273.341.857	1.224.245.876
Kapital i rezerve	685.882.725	625.309.099	644.971.641	666.300.208
Dugoročne obveze	204.715.674	201.376.693	265.493.900	174.412.368
Kratkoročne obveze	403.652.012	553.536.665	338.674.799	360.859.419
UKUPNA PASIVA	1.318.586.716	1.396.210.674	1.273.341.857	1.224.245.876

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

³⁸ Belak, V.(1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, str. 93

³⁹ Dropulić, I. (2016): Menadžersko računovodstvo I, nastavni materijali, EFST, Split, str. 31

Tablica 2: Apsolutna i relativna promjena skraćene bilance za razdoblje 2013.-2016.

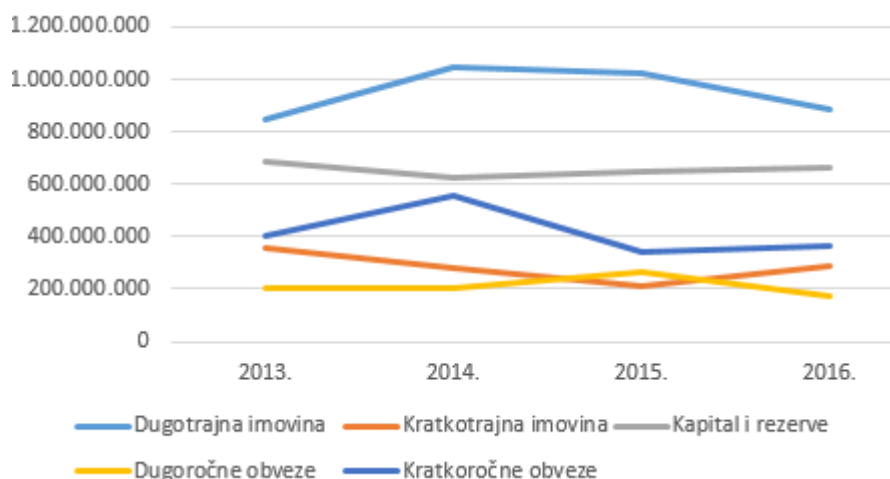
Stavke	2014.		2015.		2016.	
	Apsolutna	Relativna	Apsolutna	Relativna	Apsolutna	Relativna
Dugotrajna imovina	205.577.382	24,34%	-27.601.039	- 2,63%	-137.817.579	- 13,48%
Kratkotrajna imovina	-71.357.104	- 20,11%	-69.683.566	- 24,58%	76.438.410	35,75%
UKUPNA AKTIVA	77.623.958	5,89%	-122.868.817	- 8,80%	-49.095.981	- 3,86%
Kapital i rezerve	-60.573.626	- 8,83%	19.662.542	3,14%	21.328.567	3,31%
Dugoročne obveze	-3.338.981	- 1,63%	64.117.207	31,84%	-91.081.532	- 34,31%
Kratkoročne obveze	149.884.653	37,13%	-214.861.866	- 38,82%	22.184.620	6,55%
UKUPNA PASIVA	77.623.958	5,89 %	-122.868.817	- 8,80%	-49.095.981	- 3,86 %

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

U tablici 2 pomoću MS Excela izračunate su apsolutne i relativne vrijednosti promjene pojedinih pozicija bilance u odnosu na prethodnu godinu.

Dugotrajna imovina je rasla do 2015. godine, dok je u 2015. godini smanjena za 27.601.039 kn odnosno 2,63% u odnosu na 2014. godinu te tijekom 2016. godine nastavlja tendencijom pada. Dugotrajna imovina obuhvaća nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu, dugotrajnu financijsku imovinu, potraživanja i odgođenu poreznu imovinu. Na promjene dugotrajne imovine u 2014. godini imalo je utjecaja povećavanje ulaganja u razvojne projekte kao i realizacije investicijskog ulaganja. Kratkotrajna imovina je imala porast do 2014. godine kada se smanjuje za 27.368.746 kn odnosno 20,11% u odnosu na prethodnu godinu i njen se pad nastavlja do 2016. godine kada ponovno počinje rasti i to za 76.438.410 kn odnosno 35,75% u odnosu na 2015. godinu. Kratkotrajna imovina obuhvaća zalihe, potraživanja od kupca, financijsku imovinu i novac i novčane ekvivalente.

Kapital i rezerve su imale rast do 2014. godine kada padaju za 60.573.626 kn odnosno za 8,83% u odnosu na prethodnu godinu te nastavljaju rasti tokom 2015. i 2016. godine. Dugoročne obveze su se povećale za 94.535.540 kn odnosno za 85,80% u odnosu na 2012. godinu zbog vanjskog financiranja u svrhu realizacije investicijskog ciklusa.

Grafikon 1: Kretanje imovine, obveza te kapitala i rezervi u razdoblju od 2013.-2016.

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Prema grafikonu 1 može se zaključiti da je kretanje dugotrajne imovine do 2014. godine postupno raslo, a kasnije padala sve do kraja promatranog razdoblja. Kratkotrajna imovina ima tendenciju pada do 2015. godine te nakon toga počinje postupno rasti. Naime, tijekom cijelog promatranog razdoblja dugoročne obveze su bili veće od kratkoročnih obveza. Kapital i rezerve su imali male promjene tijekom razdoblja od 2013. do 2016. godine.

3.2.1.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Podaci iz računa dobiti i gubitka poduzeća AD Plastik d.d. za 2013., 2014., 2015. i 2016. u obliku usporednog izvještaja namijenjenog za horizontalnu analizu prikazani su u tablici 3.

Tablica 3: Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća AD Plastik d.d.

Stavke	2013.	2014.	2015.	2016.
POSLOVNI PRIHOD	543.869.007	617.083.601	770.699.415	722.617.275
POSLOVNI RASHOD	517.072.975	598.598.157	741.574.380	691.563.052
FINANCIJSKI PRIHODI	50.333.095	64.007.086	65.388.127	72.347.081
FINANCIJSKI RASHODI	34.699.605	69.624.560	62.261.028	65.674.160
DOBIT RAZDOBLJA	42.519.724	12.724.371	32.550.662	37.232.870

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

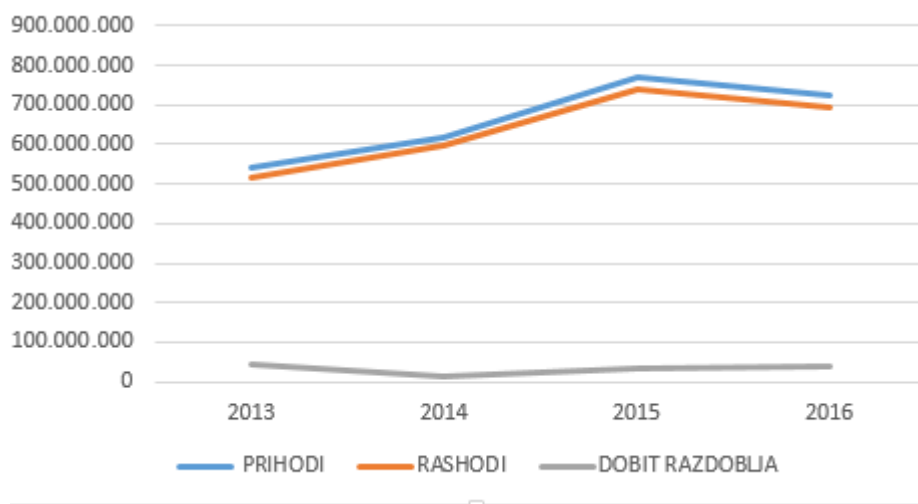
Tablica 4: Apsolutne i relativne promjene računa dobiti i gubitka

Stavke	2014.		2015.		2016.	
	Apsolutne	Relativne	Apsolutne	Relativne	Apsolutne	Relativne
Poslovni prihod	73.214.594	13,46 %	153.615.814	24,89 %	-48.082.140	-6,24%
Poslovni rashod	81.525.182	15,77%	142.976.223	23,89%	-50.011.328	- 6,74%
Financijski prihodi	13.673.991	27,17%	1.381.041	2,16%	6.958.954	10,64%
Financijski rashodi	34.924.955	100,65%	-7.363.532	-10,58%	3.413.132	5,48%
Dobit razdoblja	-29.795.353	-70,07%	19.826.291	155,81%	4.682.208	14,38%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

U promatranom razdoblju ukupni poslovni prihodi rastu do 2016. godine, dok 2016. godine padaju za 41.123.185 kn odnosno 4,92% u odnosu na prethodnu godinu. Rast prihoda tijekom 2013. godine dogodio se prvenstveno zbog velikog broja razvojnih projekata dok je 2014. godine završio investicijski ciklus, stavljanjem razvojnih projekata u serijsku proizvodnju. Naime, 2015. godine prvi put ostvarena je prodaja proizvoda ukupne vrijednosti milijardu kuna. Financijski prihodi su nakon 2013. godine imali tendenciju rasta te su u 2016. godini porasli za 6.958.954 kn odnosno 10,64% u odnosu na prethodnu godinu.

Poslovni rashodi u promatranom razdoblju su rasli sve do 2016. godine, dok 2016. godine padaju u odnosu na prethodnu godinu za 50.011.328 kn odnosno 6,74%. Na veličinu rashoda tijekom 2013. godine je uvelike utjecalo proširenje objekata brizganja za lokacije u Zagrebu i Solinu. Međutim, možemo reći da na veličinu rashoda je imalo utjecaj niz poduzetnih aktivnosti u cilju poboljšanja efikasnosti poslovanja i racionalizacije procesa u proizvodnji. Financijski rashodi su rasli do 2015. godine kada padaju za 7.363.532 kn odnosno za 10,58% te 2016. godine ponovno rastu za 3.413.132 kn odnosno za 5,48% u odnosu na prethodnu godinu. Društvo AD Plastik nema financijskih obveza po kreditima prema vanjski subjektima, osim obveza kredita samih vlasnika ovom društvu.

Grafikon 2: Kretanje prihoda, rashoda i dobiti u razdoblju od 2013- 2016. godine

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Iz grafikona 2 može se vidjeti kako su prihodi bili veći od rashoda tijekom cijelog promatranog razdoblja. Poslovni prihodi su veći od poslovnih rashoda stoga proizlazi da poduzeće u promatranim razdobljima ostvaruje dobit. Prihodi i rashodi su imali tendenciju rasta sve do 2015. godine kad postepeno padaju.

3.2.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja

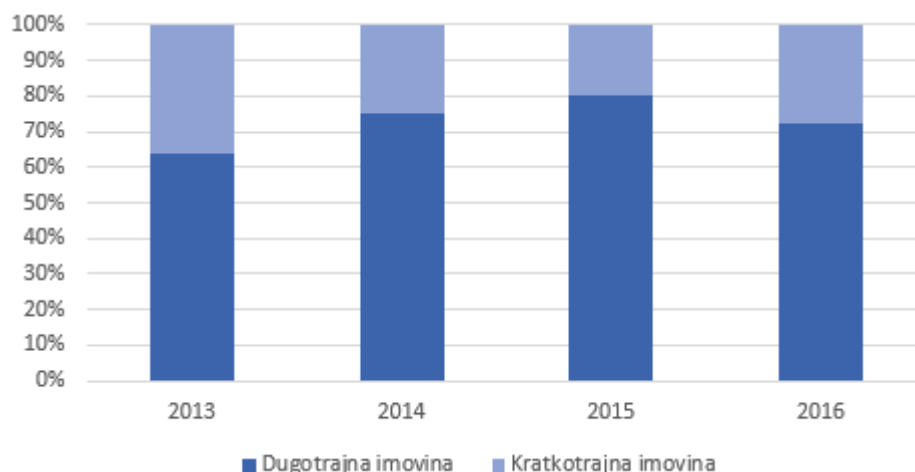
3.2.2.1. Vertikalna analiza bilance

Tablica 5: Vertikalna analiza aktive skraćene bilance

Stavke	2013.	2014.	2015.	2016.
Dugotrajna imovina	64,06%	75,22 %	80,31 %	72,27 %
Kratkotrajna imovina	35,94%	24,78%	19,69 %	27,73 %
Ukupna aktiva	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Iz tablice 5 vidljivo je da kroz promatrani period udio dugotrajne imovine u aktivi prelazi 50%. U 2016. godini udio dugotrajne imovine u aktivi se smanjio, dok je promatrane godine prije imamo tendenciju rasta. Udio kratkotrajne imovine u aktivi ne prelazi 50%. Kratkotrajna imovina 2016. godine ima udio unutar aktive 23,71% i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 6,92 p.p.

Grafikon 3: Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Iz grafikona 3 je vidljivo da dugotrajna imovina čini veći dio ukupne aktive tijekom cijelog promatranog razdoblja. Naime, udio dugotrajne imovine tijekom cijelog razdoblja prelazi 50% udjela u ukupnoj aktivi.

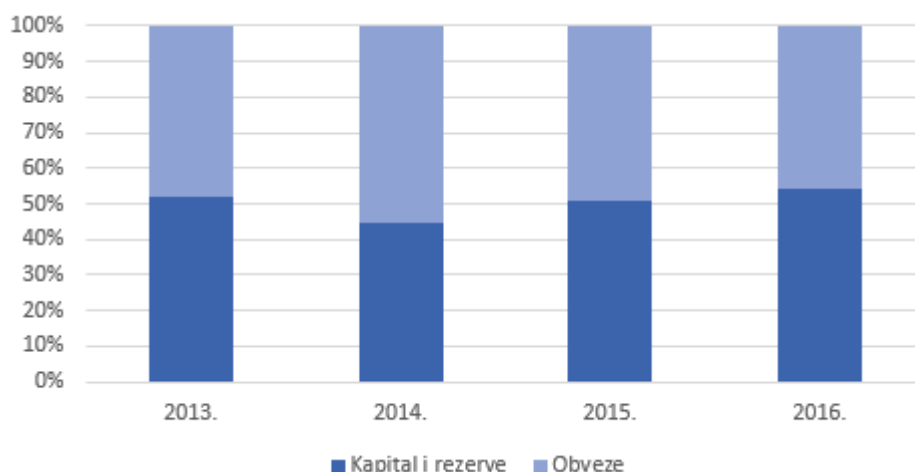
Tablica 6: Vertikalna analiza pasive skraćene bilance

Stavke	2013.	2014.	2015.	2016.
Kapital i rezerve	52,02%	44,79%	50,65%	54,43%
Dugoročne obveze	15,53%	14,42%	20,85%	14,25%
Kratkoročne obveze	32,45%	40,79%	28,50%	31,32%
Ukupna pasiva	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Iz tablice 6 može se vidjeti da najveći dio pasive čini kapital i rezerve zatim kratkoročne obveze. Udio kratkoročnih obveza u pasivi tijekom 2015. godini se smanjio zbog završetka većeg dijela investicija. Udio kapital i rezerve u pasivi tijekom promatranih godina prelazi 50% osim 2014. godine kada udio kapitala i rezervi u pasivi iznosi 44,79%. Dugoročne obveze u 2013. godini imaju udio u pasivi 15,53 % zbog vanjskog financiranja u svrhu realizacije investicijskog ciklusa. U 2016. godini udio dugoročnih obveza se smanjio u odnosu na prethodnu godinu za 6,6 p.p. te je iznosio 14,25%.

Grafikon 4: Udio kapitala i rezervi te obveza u ukupnoj pasivi

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Iz grafikona 4 je vidljivo da najveći dio pasive čini kapital i rezerve, preko 50% ukupne pasive. Također se može vidjeti da obveze čine manje od 50% ukupne pasive. Udio kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi od 2014. godine do 2016. godine se postepeno povećava.

3.2.2.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 7: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2013.–2016.

Stavke	2013	2014	2015	2016
PRIHODI				
Poslovni prihodi	91,53%	90,60%	92,18%	90,90%
Financijski prihodi	8,47%	9,40%	7,82%	9,10%
Ukupni prihodi	100%	100%	100%	100%
RASHODI				
Poslovni rashodi	67,97%	69,75%	74,27%	75,64%
Financijski rashodi	6,29%	10,42%	7,75%	8,67%
Ukupni rashodi	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Tablica 7 prikazuje strukturu prihoda i rashoda za razdoblje od 2013.- 2016. godine. Poslovni prihodi čine najveći dio ukupnih prihoda i to preko 90% tijekom cijelog promatranog razdoblja. Financijski prihodi su neznatni i ne prelaze 10% ukupnih prihoda.

Najveći dio ukupnih rashoda čine poslovni rashodi. Naime, možemo vidjeti iz tablice 7 da poslovni rashodi imaju tendencija rasta tijekom cijelog promatranog razdoblja. Udio financijskih rashoda u ukupnim rashodima u 2016. godini raste za 8,67% što je veće od prethodne godine za 0,92 p.p.

3.2.3. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja

U ovo dijelu rada će se na praktičnom primjeru poduzeća AD Plastik d.d. prikazati analiza godišnjih izvještaja pomoću pokazatelja profitabilnosti, likvidnosti i solventnosti za razdoblje od 2013. do 2016. godine.

Pokazatelje je potrebno izračunati pomoću formula i interpretirati dobiveni rezultat. Podatke za izračun pokazatelja imamo unutar godišnjih financijskih izvještaja poduzeća AD Plastik d.d. za četiri godine.

3.2.3.1. Pokazatelj profitabilnosti

A) Profitna marža

Tablica 8: Operativna profitna marža

Godina	Izračun	Iznos
2013	$51540522/525.513.070*100$	9,81%
2014	$29.328.970/598.399.236*100$	4,90%
2015	$52.174.134/753.703.563*100$	6,92%
2016	$60.938.144/696.992.142*100$	8,74%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Operativna marža pokazuje da poduzeće AD Plastik nakon podmirenja svih troškova, osim troškova financiranja, ostaje 9,81 % prihoda za pokriće troškova financiranja i dobitak u 2013. godini. Prema tablici 8 možemo vidjeti da iznos operativne marže tijekom sve četiri godine ne prelazi 10%. Najniži postotak operativne profitne marže ovo poduzeće ima u 2014. godini kada ono iznosi 4,90%.

Tablica 9: Profitna marža prije poreza

Godina	Izračun	Iznos
2013	$42.429.522/525.513.070*100$	8,07%
2014	$12.867.970/598.399.236*100$	2,15%
2015	$32.252.134/753.703.563*100$	4,28%
2016	$37.727.144/696.992.142*100$	5,41%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Ostvarena profitna marža prije oporezivanja od 5,41% u 2016. godini pokazuje da tvrtki, nakon podmirenja svih troškova, ostaje 5,41% prihoda za dobitak koji će tek biti oporezovan

prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Najveći postotak ostvarene profitne marže ostvaren je u 2013. godini te iznosi 8,07%, a najmanji u 2014. godini kada iznosi 2,15%.

Tablica 10: Neto profitna marža

Godina	Izračun	Iznos
2013	$42.519.724/525.513.070*100$	8,09%
2014	$12.724.371/598.399.236*100$	2,13%
2015	$32.550.662/753.703.563*100$	4,32%
2016	$37.232.870/696.992.142*100$	5,34%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Ostvarena neto profitna marža od 5,34% u 2016. godini pokazuje da tvrtki od ukupne vrijednosti posla realizirane na tržištu, tj. od prihoda za prodano ostaje 5,34% dobitka kojim može raspolagati po slobodnoj volji. U 2013. godini ostvaren je najveći postotak neto profitne marže te iznosi 8,09%.

B) Povrat na investirano

Tablica 11: Povrat na ukupni vlastiti kapital

Godina	Izračun	Iznos
2013	$42.519.724/685.882.725*100$	6,20%
2014	$12.724.371/625.309.099*100$	2,03%
2015	$32.550.662/644.971.641*100$	5,05%
2016	$37.232.870/665.718.184*100$	5,60%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Povrat na ukupni vlastiti kapital pokazuje da je 5,60 kn dobiti nakon oporezivanja proizašlo iz 100 kn uloženog vlastitog kapitala u 2016. godini. Najmanji ostvareni povrat na ukupni kapital, prema promatranom razdoblju, je u 2014. godini kada iznosi 2,30%. Iz tablice 11 možemo vidjeti da ostvareni povrat na ukupni kapital ne prelazi 7% tijekom promatranog razdoblja.

Tablica 12: Povrat na ukupni kapital

Godina	Izračun	Iznos
2013	51.540.522/1.318.586.716*100	3,91%
2014	29.328.970/1.396.210.674*100	2,10%
2015	52.174.134/1.273.341.857*100	4,10%
2016	60.938.144/1.224.245.876*100	4,98%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Povrat na ukupni kapital od 4,98% pokazuje da je na 100 investiranih novčanih jedinica u aktivu dioničkog društva AD Plastik ostvareno 4,98 novčanih jedinica operativnog dobitka. Iz tablice 12 možemo vidjeti da ostvarena povrat na ukupni kapital raste tijekom promatranih godina.

3.2.3.3. Pokazatelj likvidnosti

A) Mjere utemeljene na odnosu između tekuće aktive i pasive:

Tablica 13: Tekući odnos

Godina	Izračun	Iznos
2013	354.831.285/403.652.012	0,88
2014	283.474.181/553.536.665	0,51
2015	213.790.615/338.674.799	0,63
2016	290.229.025/360.859.419	0,80

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Poželjna vrijednost pokazatelja tekućeg odnosa iznosi 2, te se u tom slučaju zaključuje da je poduzeće sposobno podmiriti kratkoročne obveze. Ostvarena vrijednost tekućeg odnosa kod poduzeća AD Plastik za 2016. godinu iznosi 0,80 što ukazuje na to da nismo sigurni hoće li ovo poduzeće s kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze. Koeficijenti tekuće likvidnosti za promatrano razdoblje su manji od 2 što ukazuje na ročnu neusklađenost. Ovo je ujedno indikator da neke kratkoročne obveze treba smanjiti ili s druge strane povećati ulaganje u neki od oblika kratkotrajne imovine. Kratkoročna imovina bi trebala biti veća od kratkoročnih obveza kako bi se kratkoročne obveze podmirile kratkoročnom imovinom, međutim, u ovom slučaju tijekom cijelog promatranog razdoblja kratkoročne obveze su veće od kratkoročne imovine.

U razdoblju od 2013. godine do 2016. godine iznosi pokazatelja tekućeg odnosa su manji od 1 što znači da je radno raspoloživi kapital negativan te da se ne može očekivati da će tekuće

obveze biti pokrivena na vrijeme. Prema izračunima iz tablice 13 može se zaključiti da je poduzeće AD Plastik nelikvidno.

Tablica 14: Brzi odnos

Godina	Izračun	Iznos
2013	$(354.831.285 - 37.351.285) / 403.652.012$	0,79
2014	$(283.474.181 - 56.881.889) / 553.536.665$	0,41
2015	$(213.790.615 - 50.539.344) / 338.674.799$	0,48
2016	$(290.229.025 - 54.635.125) / 360.859.419$	0,65

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Idealna vrijednost pokazatelja brzog odnosa je 1. Brzi odnos za dioničko društvo AD Plastik u 2016. godini iznosi 0,65 što je manje od idealne vrijednosti 1 što ukazuje da društvo najvjerojatnije ne bi moglo zadovoljiti ozbiljnu izvanrednu potrebu za gotovinom. Prema izračunu u tablici 16 vidimo da nakon 2014. godine ovaj pokazatelj ima tendenciju rasta iako je u cijelom promatranom razdoblju imao vrijednost manju od idealne tj. vrijednost pokazatelja manju od 1.

B) Mjere koje pokazuju mogućnost pretvaranja tekuće aktive u novac:

Tablica 15: Prosječno vrijeme naplate potraživanja

Godina	Izračun	Iznos
2013	$55.959.929 / (513.570.707 / 365)$	39,77
2014	$154.974.700 / (499.384.465 / 365)$	113,27
2015	$101.416.624 / (807.261.639 / 365)$	45,86
2016	$95.527.003 / (702.881.763 / 365)$	49,61

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Poželjna je što manja vrijednost ovog pokazatelja jer pokazuje koliko je dana potrebno za naplatu potraživanja, odnosno pretvaranje potraživanja u novcu. Prosječno vrijeme naplate potraživanja poduzeća AD Plastika d.d. za 2016. godinu je približno 50 dana. Vrijeme naplate potraživanja, prema razmatranom razdoblju, najveća je bila 2014. godina kada je iznosilo približno 113 dana.

3.2.3.4. Pokazatelj solventnosti

Tablica 16: Omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala

Godina	Izračun	Iznos
2013	$204.715.674/890.598.399*100$	22,99
2014	$201.376.693/826.685.792*100$	24,36
2015	$265.493.900/910.465.541*100$	29,16
2016	$174.412.368/840.712.576*100$	20,75

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Udjel dugoročnih obveza u ukupnom dugoročnom kapitalu bi trebao biti maksimalno oko 30-35%. Dioničko društvo AD Plastik ima udjel tuđeg kapitala u 2016. godini od 20,75% što pokazuje kako ovo poduzeće ima sposobnost pokrića dugoročnih obveza te da će one biti podmirene na vrijeme. Iz tablice 16 može se vidjeti da tijekom promatranog razdoblja udjel dugoročnih obveza u ukupnom promatranom kapitalu ne prelazi 30%.

Tablica 17: Stupanj zaduženosti

Godina	Izračun	Iznos
2013	$608.367.686/1.318.586.716*100$	46,14%
2014	$754.913.358/1.396.210.674*100$	54,07%
2015	$604.168.699/1.273.341.857*100$	47,45%
2016	$535.271.787/1.224.245.876*100$	43,72%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Gornja granica stupnja zaduženosti bi treba biti 50%. Poduzeće AD Plastik d.d. ima stupanj zaduženosti od 43,72% što znači da se poduzeće 43,72% financira iz tuđih sredstava 56,28% iz vlastitih sredstava. Iz tablice 17 možemo vidjeti da pokazatelj stupnja zaduženosti ne prelazi vrijednost od 55%.

Tablica 18: Omjer duga i glavnice

Godina	Izračun	Iznos
2013	$608.367.686/685.882.725*100$	88,70%
2014	$754.913.358/625.309.099*100$	120,73%
2015	$604.168.699/644.971.641*100$	93,67%
2016	$535.271.787/666.300.208*100$	80,33%

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Vrijednost omjera duga i glavnice bi trebao biti maksimalno 1. Poduzeće AD Plastik ima odnos duga i glavnice od 80,33% u 2016. godini što pokazuje da se dug i glavnica odnose kao

0,80:1. Iza tablice 18 možemo vidjeti da jedina godina od promatranih koja nema zadovoljavajući odnos duga i glavnice je 2014. godina kada je vrijednost ovog pokazatelja 120,73%. Vrijednost pokazatelja od 120.73% nam pokazuje da je ukupan dug veći od ukupne glavnice poduzeća.

Tablica 19: Odnos pokrića kamata

Godina	Izračun	Iznos
2013	51.540.522/19.940.000	2,58
2014	29.328.970/25.762.000	1,14
2015	52.174.134/29.597.000	1,76
2016	60.938.144/23.974.000	2,54

Izvor: izrada autora prema podacima sa stranica Zagrebačke burze

Tražena vrijednost pokazatelja pokrića kamata iznosi minimalno 1. Odnos pokrića kamata poduzeća AD Plastik za 2016. godinu iznosi 2,54 puta pokazuje da je operativni dobitak iz poslovanja 2,54 puta veći od plaćenih kamata. U svim promatranim godinama ovaj pokazatelj je veći od 1,tj. poželjne minimalne vrijednosti ovog pokazatelja.

4. ZAKLJUČAK

U temeljnim financijskim izvještajima korisnici pronalaze najvažnije informacije vezane za poslovanja poduzeća s ciljem donošenja odluka i odlučivanja za daljnje poslovanje. Financijski izvještaji nam daju detaljne informacije o imovini i obvezama poduzeća, kapitalu i rezervama, o strukturi prihoda i rashoda, novčanim priljevima i odljevima te o promjenama u vlasničkoj strukturi.

U ovom radu, primjenom nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja izvršena je financijska analiza dioničkog društva AD Plastik za razdoblje od 2013. do 2016. godine. AD Plastik d.d. je najveći hrvatski proizvođač plastičnih masa za automobilsku industriju sa sjedištem u Solinu. Temeljna godišnja financijska izvješća pomoću kojih se provodi analiza su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku te izvještaj o promjenama kapitala. Analiza financijskih izvještaja se provodi sa ciljem utvrđivanja financijskog položaja i uspješnosti poslovanja dioničkog društva AD Plastik.

Osim analizom financijskih izvještaja uspješnost poslovanja poduzeća AD Plastik će se utvrditi i pomoću financijskih pokazatelja. U ovom radu pokazatelji koji će se analizirati su pokazatelji profitabilnosti, likvidnosti i solventnosti. Analiza profitabilnosti smatra se najvažnijom analizom, a ključne odnose u analizi profitabilnosti predstavljaju dvije temeljne mjere i to profitna marža i povrat na investirano. Pokazatelji likvidnosti pokazuju sposobnost poduzeća da u roku podmiruje sve svoje tekuće obveze, dok pokazatelji solventnosti pokazuju sposobnost poduzeća da u roku podmiruje sve svoje dugoročne obveze.

Analizom financijskih izvještaja, polazeći od bilance, dugotrajna imovina čini najveći udio u aktivima. Nadalje različiti projekti u koje društvo ulaže povećavaju vrijednost dugotrajne imovine. Dugoročne obveze zbog investicijskih projekata su rasle do 2013. godine te kasnije se počinju smanjivati. Kapital i rezerve su tijekom cijelog promatranog razdoblja bile veće od obveza.

Analizom računa dobiti i gubitka vidljivo je smanjenje dobiti tijekom 2013. i 2014. godine, dok 2015. i 2016. godine je vidljiv njen rast. Međutim, dinamičan pad dobiti dogodio se 2014. godine kada je ostvarena najmanja dobit od 12.724.371 kn dok je dobit 2013. godine iznosila 45.519.724 kn. Nakon toga dobit je rasla bržim tempom te 2016. godine ostvarena je dobit od 37.232.870 kn, ali i dalje nije ostvarena dobit koju je poduzeće imalo 2013. godine. Također, prikazan je rast prihoda zbog velikog broja razvojnih projekata, te najveće ostvarene prodaje proizvoda ukupne vrijednosti milijardu kuna tijekom 2015. godine. Projekt Edison je

imao najveći utjecaj na porast proizvodnje tijekom 2015. godine. Porast rashoda u 2013. i 2014. godine dogodio se prvenstveno zbog investiranja u proširenje objekta brizganja te uhodavanja u proizvodnju novih proizvoda. Naime, znatno niži poslovni rashodi u 2016. godini rezultat su niza poduzetnih aktivnosti u cilju poboljšanja efikasnosti poslovanja i racionalizacije procesa u proizvodnji.

Promatrajući drugi alat financijske analize, financijske pokazatelje, koji ukazuju da je profitabilnost društva sa pogleda operativne profitne marže i neto profitne marže uglavnom u opadanju. Pomoću analize na temelju pokazatelj likvidnosti utvrdilo se da je poduzeće nelikvidno odnosno da poduzeće nije sposobno u roku podmiriti sve svoje tekuće obveze. Poduzeće AD Plastik se financiraju preko 50% iz vlastitih sredstava. Pokazatelji likvidnosti su pokazali da nismo sigurni hoće li ovo poduzeće s kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze. Međutim cjelokupna analiza nam govori da je dioničko društvo AD Plastik donekle još u stabilnoj financijskoj situaciji za sada.

Analizom temeljnih financijskih izvještaja je vidljivo da je društvo AD Plastik ostvarilo zavidne rezultate u 2016. godini, čime nastavlja trend prošlogodišnjih poslovanja. Međutim, analizom utvrdilo se da je poduzeće nelikvidno, ali profitabilno. AD Plastik je poduzeće koje je u mogućnosti zadovoljiti tehničke specifikacije najvećih svjetskih proizvođača automobila, kao i segment tržišta plastičnih proizvoda široke primjene.

LITERATURA

Knjige:

1. Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb
2. Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zagreb
3. Belak, V. (2014): Analiza poslovne uspješnosti, RRIF, Zagreb
4. Zelenika, R., (2000.): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, str. 323-350
5. Žager, K., Žager, L. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Pravilnik / Zakon:

1. Zakon o računovodstvu, Narodne Novine, br. 78/15, 134/15
2. Hrvatski standard financijskog izvještavanja, Narodne Novine, br. 78/15, 86/2015
3. Međunarodni računovodstveni standardi, Narodne Novine, br. 90/92

Internet izvori:

1. <http://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=ADPL-R-A>
2. <http://www.adplastik.hr/hr/>

Ostalo:

1. Dropulić, I. (2016), Menadžersko računovodstvo I, nastavni materijal, EFST, Split

POPIS TABLICA

1. Tablica 1: Skraćena bilanca poduzeća AD Plastik d.d., str.18
2. Tablica 2: Apsolutna i relativna promjena skraćene bilance za razdoblje 2013.-2016., str.19
3. Tablica 3: Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća AD Plastik d.d., str.20
4. Tablica 4: Apsolutne i relativne promjene računa dobiti i gubitka, str.21
5. Tablica 5: Vertikalna analiza aktive skraćene bilance, str.22
6. Tablica 6: Vertikalna analiza pasive skraćene bilance, str.23
7. Tablica 7: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2013.–2016., str.24
8. Tablica 8: Operativna profitna marža, str.25

9. Tablica 9: Profitna marža prije poreza, str. 25
10. Tablica 10: Neto profitna marža, str.26
11. Tablica 11: Povrat na ukupni vlastiti kapital, str.26
12. Tablica 12: Povrat na ukupni kapital, str.27
13. Tablica 13: Tekući odnos, str.27
14. Tablica 14: Brzi odnos, str.28
15. Tablica 15: Prosječno vrijeme naplate potraživanja, str.28
16. Tablica 16: Omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala, str.29
17. Tablica 17: Stupanj zaduženosti, str.29
18. Tablica 18: Omjer duga i glavnice, str.29
19. Tablica 19: Odnos pokrića kamata, str.30

POPIS GRAFOVA

1. Grafikon 1: Kretanje imovine, obveza te kapitala i rezervi u razdoblju od 2013.-2016., str.20
2. Grafikon 2: Kretanje prihoda, rashoda i dobiti u razdoblju od 2013- 2016. godine, str.22
3. Grafikon 3: Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivni, str.23
4. Grafikon 4: Udio kapitala i rezervi te obveza u ukupnoj pasivi, str.24

POPIS SLIKA

1. Slika 1: Logo poduzeća AD Plastik d.d., str.19

SAŽETAK

Cilj ovog istraživanja bio je analizirati godišnja financijska izvješća poduzeća AD Plastik d.d. kako bi se utvrdio financijski položaj i uspješnost poslovanja ovog poduzeća. Ovim radom obuhvaćeno je poslovanje društva AD Plastik u razdoblju od 2013. do 2016. godine. Dioničko društvo AD Plastik najveći je hrvatski proizvođač plastičnih dijelova za automobilsku industriju.

Analiza bilance i računa dobiti i gubitka se provodila pomoću horizontalne i vertikalne analize. Na temelju provedene analize bilance, zgrade, postrojenja i oprema unutar dugotrajne imovine čine najznačajniju stavku s obzirom da su oni najvažniji faktor proizvodnog procesa. Također društvo jako puno ulaže u razvoj novih proizvoda, tijekom promatrane 2013. godine, čime i nematerijalna imovina dobiva na značajnosti. Investicijski ciklus završava tijekom 2014. godine nakon čega nema velikog porasta profitabilnosti zbog uhodavanja serijske proizvodnje velikog broja razvojnih proizvoda. Projekt Edison započet 2015. godine imao je najveći utjecaj na porast proizvodnje. Društvo je u razdoblju od 2013. do 2016. godine ostvarilo pozitivni financijski rezultat zahvaljujući povećanju prihoda od prodaje proizvoda na novim lokacijama te povećanju prihoda od razvoja i izrade alata. S druge strane, poslovni rashodi se većinom odnose na troškove sirovina i materijala te troškove osoblja.

Analiza uspješnosti poslovanja poduzeća se provodila i pomoću financijskih pokazatelja. Pokazatelji profitabilnosti sa pogleda operativne marže i neto profitne marže uglavnom postepeno opadaju. Poduzeće se velik dijelom financira iz vlastitih sredstva. Pokazatelji likvidnosti su pokazali da nismo sigurni hoće li ovo poduzeće s kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze.

Ključne riječi: financijski izvještaji, vertikalna i horizontalna analiza, financijski pokazatelji

SUMMARY

The aim of this research was to analyze the annual financial statements of AD Plastik d.d. In order to determine the financial position and the performance of this divestment. This activity covered the business of AD Plastik in the period from 2013 to 2016. The joint stock company AD Plastik is the largest Croatian manufacturer of plastic parts for the automotive industry.

The analysis of the balance sheet and profit and loss account was carried out using horizontal and vertical analyzes. On the basis of the analysis of the balance sheet, buildings, plant and equipment within the long-term assets are the most significant item since they are the most important factor of the production process. Also, the company invests heavily in the development of new products during the observed period of 2013, thus making the intangible asset gained significance. The investment cycle ends in 2014, after which there is no significant increase in profitability due to the serial production of a large number of development products. The Edison project started in 2015 had the greatest impact on the growth in production. In the period from 2013 to 2016, the Company achieved a positive financial result thanks to the increase in revenue from sales of products at new locations and the increase in revenues from the development and production of tools. On the other hand, operating expenses mainly relate to the costs of raw materials and materials and staff costs.

Business performance analysis was also carried out using financial indicators. Profitability indicators with operating margin and net profit margins are gradually decreasing. The company is largely financed from its own resources. Liquidity indicators have shown that we are not sure whether this company will have short-term liabilities to settle short-term liabilities.

Key words: financial statements, vertical and horizontal analysis, financial indicators